

Tisková zpráva

JAKOST TEPLÉ VODY V LIBERECKÉM KRAJI

KHS LK dlouhodobě sleduje kvalitu teplých vod v zařízeních, kde je teplá voda ke sprchování užívána a kde dochází k její stagnaci vlivem provozu jako například v ubytovacích zařízeních, v umělých koupalištích, saunách nebo se zde vyskytují oslabení jedinci jako je tomu ve zdravotnických zařízeních. Zvýšenou pozornost věnuje budovám, ve kterých se legionely vyskytly v minulých letech.

V roce 2025 provedli zaměstnanci napříč Libereckým krajem i typem provozovny celkem 110 kontrol, při kterých odebrali 264 vzorků teplé vody. Zákaz sprchování uložili 8× ve zdravotnických zařízeních a v zařízeních sociálních služeb.

V rámci rozboru teplé vody jsou k popisu využívány klíčové ukazatele jako je teplota, pH, celkový organický uhlík, ukazatele k identifikaci organoleptických změn zákal, pach a v rámci mikrobiologického vyšetření se zaměřuje na počty kolonií při 36 °C a samotné bakterie *Legionella spp.* Hygienický limit je pro *Legionella spp.* stanoven 100 KTJ/100 ml pro ubytovací zařízení, umělá koupaliště, sauny, zdravotnická zařízení a 0 KTJ/100 ml pro oddělení nemocnic, kde jsou umístěni imunokompromitovaní pacienti.

*„V rámci 20 preventivních kontrol ve zdravotnických zařízeních a v zařízeních sociálních služeb a 11 enviromentálních šetření v domácnostech s prokázaným onemocněním legionelózou jsme odebrali celkem 116 vzorků teplé vody. Nadlimitní hodnoty bakterie *Legionella spp.* byly zjištěny ve 35 případech, 3 odběry vody prokázaly v rehabilitačních vanách přítomnost další závažné bakterie *Pseudomonas aeruginosa*, což vedlo k dočasnému zákazu jejich použití“*, konstatuje MUDr. Monika Hausenblasová, ředitelka odboru protiepidemického.

Zabývali jsme se také kvalitou vody u zaměstnavatelů, zde je však limit pouze doporučený. Z 50 odebraných vzorků ve sprchách ve 25 velkých a středních firmách laboratorní vyšetření prokázalo přítomnost *Legionelly spp.* ve 3 vzorcích. Dalšími nedostatky v oblasti teplé vody byly nevyhovující počty kolonií při 36 °C a nízká teplota teplé vody.

„Ve všech případech, kdy nebyly dodrženy hygienické limity provedli zaměstnavatelé opatření k jejich odstranění v podobě termické dezinfekce, vyčištění perlátorů, sanitace šaten včetně sprchových hlavíc, zvýšení teplot ohřevu zásobníků. Bude docházet k pravidelnému odpouštění vody z koncových prvků a pravidelnému měření vody“, popisuje Ing. Kateřina Forysová, Ph.D., ředitelka odboru hygieny práce. *„Současně museli ve stanoveném termínu předložit opakovaný rozbor teplé vody se stanovením problematických ukazatelů za účelem prokázání účinnosti provedených opatření. Všechny opakované rozborů již splňovaly doporučené hygienické limity pro teplou vodu.“*

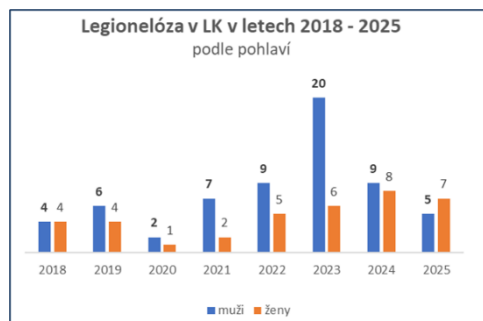
V ubytovacích zařízeních proběhlo 25 kontrol s odběrem 42 vzorků v zařízeních, kde již v minulosti problém byl. Nadlimitní výskyt legionel v teplé vodě nebyl prokázán, ve 4 případech byly vzorky nevyhovující v ukazateli počet kolonií při 36 °C, což značí nežádoucí stav stagnující teplé vody v rozvodech.

Dalších 27 kontrol spojených s 52 odebranými vzorky bylo realizováno ve sprchách koupališť a saun. Ve 4 vzorcích byly prokázány nadlimitní hodnoty ukazatele *Legionella spp.* Celkově 8 kontrol mělo nevyhovující výsledek. Ostatní překročení spočívala v nevyhovující kvalitě teplé vody v ukazateli počet kolonií při 36 °C. Výrobci teplé vody ve všech případech promptně přistoupili k provedení opatření, přehřátí rozvodů teplé vody, použití odpovídajícího dezinfekčního přípravku a ověřili účinnost provedeného opatření opakovaným rozbořem teplé vody.

„U teplé vody sice není cílem dosáhnout požadavků na vodu pitnou, vzhledem k tomu, že není určena k přímé spotřebě, ale přesto má právě díky zvýšené teplotě svá specifika. Vyšší teplota může vést k louhování látek z potrubí a jeho příslušenství a je příznivým růstovým faktorem pro některé mikroorganismy“, vysvětluje Ing. Jarmila Petříčková, ředitelka odboru hygieny obecné a komunální KHS LK. *„Tím nejrizikovějším je výskyt bakterie *Legionella spp.*, která je spojována s onemocněním zvaným legionelóza nebo pontiacká horečka zejména u osob se sníženou imunitou v souvislosti s vdechováním aerosolu při sprchování.“*

Dobré podmínky pro své rozmnožení mají tyto bakterie v rozmezí 20 °C až 45 °C, proto by teplota studené vody neměla překročit 20 °C a teplota teplé vody by měla být minimálně 50 °C (optimálně 55 °C).

Dalšími nechtěnými mikroorganismy jsou mykobakterie způsobující onemocnění mykobakterií či *Pseudomonas aeruginosa* stojící za pseudomonádovými infekcemi.

Za rok 2025 evidujeme v Libereckém kraji celkem 12 případů onemocnění legionelózou.

Při vzniku legionelózy hraje roli imunita, životospráva (kouření), léčené onemocnění (AIDS, nádorové onemocnění, cukrovka, onemocnění dýchacího ústrojí) a predispoziční faktory. Častěji se onemocnění vyskytuje u osob nad 50 let a u mužů.

Požadavky na teplou vodu dodávanou jako součást podnikatelské činnosti osoby nebo jiné činnosti právnické osoby upravuje legislativa, která stanovuje hygienické limity jednotlivých ukazatelů. Výrobci teplé vody není uložena četnost kontrol její jakosti, přesto však za ni zodpovídá. KHS jako orgán ochrany veřejného zdraví provádí namátkové kontroly.

Rozvody teplých vod v bytových a rodinných domech nejsou legislativou upraveny a KHS do nich vstupuje pouze v případě šetření příčin onemocnění legionelózou.

Zuzana Balašová
tisková mluvčí KHS LK